

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Chodské nám. 1, 301 00 Plzeň
Tel.: 377 636 470, 377 636 471
e-mail: janaramb@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení bakalářské práce

Název práce: Specifika arteterapeutické práce v psychiatrické léčebně PL Bohnice, Praha.

Práci předložila studentka: Barbora Kubušová

Studijní obor: Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Posudek oponenta

Práci hodnotil: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

(uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce bylo empiricky prozkoumat jednotlivé arteterapeutické přístupy využívané v léčebně PL Bohnice s ohledem na specifčnost onemocnění klientů. Autorka se v komparaci s poznatky z odborné literatury měla zaměřit hlavně na arteterapeutický proces, vztah mezi procesem tvorby a jeho reflexí a využívání arteterapeutického procesu v daném systému péče o klienta s ohledem na vztah mezi typem onemocnění a arteterapeutickým přístupem.

Stanovené cíle jsou komplexní a pro bakalářskou práci náročné, ale aktuální a potřebné pro rozvoj hlubšího pochopení procesu expresivní tvorby a jeho účinků na lidskou psychiku. Zaměření na autory s diagnostikovaným psychickým problémem je pro výtvarnou výchovu legitimováno přinejmenším dvěma důvody. Jednak současnými programovými nároky vzdělávacího systému na inkluzivní přístup, jednak tradičním úzkým sepětím teorie a praxe umělecké tvorby s existenciální problematikou, s osudy lidí v mezních situacích a v konfrontacích se sociálními normami.

Stanovené cíle autorka splnila do míry, která je přijatelná a je přijatelným v souladu se zadáním, přestože výsledky nepokrývají celý rozsah zadání. Autorka

navštívila 10 arteterapeutických sezení, z nichž vypracovala a analyzovala reflektivní bilance.

2. Obsahové zpracování

(originalita řešení, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh atd.):

Pojetí práce důsledně vychází z humanistické pozice kladoucí důraz na rovnocenný lidský vztah mezi terapeutem a klientem, resp. vychovatelem a vychovávaným jedincem a chápe arteterapii jako cestu k integrované a co možno harmonické osobnosti klienta. V této koncepci je zřetelná korespondence mezi arteterapeutickou a výchovnou oblastí.

Autorka ve zpracování svého tématu vybrala a uspořádala teoretické informace o arteterapii, které využila při náhledu na empirické údaje. Oceňuji dobrý výběr a přehledné uspořádání informací v teoretické části. Tento přehled je využitelný i pro výuku poznatků o arteterapii a patrně i pro autorku samotnou přinesl prohloubenou orientaci o arteterapii.

V empirické části se autorka soustředila na popis svých zkušeností z návštěv v léčebně Bohnice. Text má v těchto pasážích místy až etnografickou povahu „cestovní zprávy“ (bilance č. 8), která by mohla být zpracována etnografickými postupy. Je proto škoda, že se autorka výrazněji neopřela o nějakou metodiku zpracování údajů – je to zřejmě příčinou, proč jsou informace v empirické části nedostatečně zaostřené na určitá jasněji formulovaná ohniska, která by podpořila jejich váhu. V textu je řada zajímavých míst, ale poznatky jsou poměrně rozptýlené, nemají dostatečně jednotící myšlenku, která by je uspořádala.

3. Charakteristika a hodnocení formy technické i řemeslné složky práce

S ohledem na teoretickou povahu textu se zde tento bod neuvádí.

4. Formální náležitosti

(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů, příloh atd.):

Jazykový projev je kultivovaný, text je dobře strukturován. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace respektují normu ISO, ne zcela důsledně.

5. Stručný komentář hodnotitele

(rozsah práce, celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek a zpracování):

Práce B. Kubušové přináší empirické informace, které rozvíjejí porozumění pro potenciální oblast inkluze, a umožňuje překonávat případné předsudky spjaté s psychickými poruchami. Přínos práce je zejména dokumentační a bilanční: autorka shromáždila a uspořádala informace o pojetí arteterapeutického procesu v PL Bohnice, které se vyvíjí v posledních zhruba 20 letech a utváří jeho specifickou podobu.

Text vypovídá o snaze autorky zjednat si porozumění zkoumanému fenoménu jak na obecné rovině (v kapitolách věnovaných teorii arteterapie, s. 10 – 25), tak v empirické části práce.

Celá práce má převážně deskriptivní nebo úvahový charakter, bez větší ambice na hlubší objasňování souvislostí nebo vysvětlování důvodů. To by pro bakalářskou

práci mohlo být přijatelné, protože i popisné poznatky jsou dobře informativní a důležité pro další rozpracování problematiky. Ale je to zřejmě způsobeno i tím, že v práci není věnována větší pozornost metodice sběru a zpracování údajů. A to již pokládám za nedostatek. Byly např. použity reflektivní bilance, ale není uvedena metodika jejich zpracování. Tím se ke škodě věci snižuje kvalita zjištěných údajů, protože je omezen jejich výklad.

S tím souvisí i méně zaostřená pozornost k některým prvkům zadání práce: soustředění na proces, na vztah mezi procesem tvorby a jeho reflexí a na souvislost arteterapeutického přístupu s onemocněním klientů. V textu se sice tyto souvislosti objevují, ale bez hlubšího rozboru a jasnější vzájemné vazby.

Při hodnocení беру v úvahu, že tato práce má pilotní charakter a může se stát základem pro další práce podobného typu, které budou rozvíjet její cíle.

Posuzované dílo splňuje požadavky standardně kladené na práce tohoto typu a doporučuji je k obhajobě.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

(max. 3):

- Vysvětlete hlouběji a na konkrétních příkladech, jak arteterapie v PL Bohnice řeší vztah mezi procesem tvorby a jeho reflexí. Jak se práce s tímto vztahem využívá s ohledem na specifickou onemocnění klientů?

7. Navrhovaná známka

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Velmi dobře.

Datum: 21. 7. 2012

Podpis: Jan Slavík

Pozn.: Při nedostatku místa přiložte nový list

*) nehodící se škrtněte